30 czerwca w sali wystawowej Archiwów Federalnych Rosji w Moskwie otwarto wystawę pt. „Ideologia i praktyka ukraińskiego nacjonalizmu. OUN i UPA w latach 1939-1956".

Przez długie lata historia działalności zbrojnych nacjonalistycznych formacji na terytorium zachodniej, radzieckiej Ukrainy była dla tamtejszych historyków tematem zakazanym. Istnienie masowego antysowieckiego podziemia absolutnie nie pasowało do oficjalnej ideologii, operującej pojęciami braterskiej jedności narodów ZSRR i postępowości ustroju radzieckiego. Po rozpadzie ZSRR, historia zaciętej „wojny po wojnie" w zachodniej części Ukrainy znalazła się w centrum uwagi i polityków, i historyków, a dzięki odtajnionym dokumentom, przed badaczami odsłaniają się skrajnie trudne, złożone i pełne sprzeczności wydarzenia tego okresu, w które – jak się okazuje - były wciągnięte setki tysięcy ludzi. Wystawa ma miejsce w Moskwie, ponieważ dotyczy – jak piszą organizatorzy – nie tylko ukraińskiej, ale wspólnej sowieckiej historii. Na ekspozycję składają się archiwalne dokumenty najwyższych władz partyjnych i państwowych b. ZSRR, jak Biuro Polityczne KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, Rady Ministrów ZSRR, partyjnych organów ukraińskich, dokumenty ukraińskiego NKWD (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych ZSRR w latach 1917-1946) i NKGB (Ludowy Komisariat Bezpieczeństwa Państwowego ZSRR, istniał w latach 1941, 1943-1946), sztabów partyzanckich, Armii Czerwonej; osobna część wystawy to dokumenty Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) zdobyte na nich podczas zbrojnych operacji, protokoły przesłuchań członków OUN i UPA, dokumenty programowe narodowych organizacji ukraińskich walczących z władzą sowiecką.

Archiwalia prezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów m. in. Archiwum Prezydenta Federacji Rosyjskiej, Centralnego Archiwum Federalnej Służby Bezpieczeństwa, Państwowego Archiwum Federacji Rosyjskiej,

Wystawa czynna jest tylko do 5 lipca br.

Więcej w języku rosyjskim

Oprac. Edyta Łaborewicz,
AP Legnica